

VISSZAVÁLTÁSI DÍJ SZÁMVITELI KEZELÉSÉNEK ÖSSZEFÜGGÉSEI A KÖRFORGÁSOS GAZDASÁGI MODELL SZERINT

Dr. Siklósi Ágnes, egyetemi docens

Budapesti Gazdasági Egyetem, Pénzügyi és Számviteli Kar, Számvitel
Tanszék

email cím: siklosi.agnes@uni-bge.hu

Dr. Denich Ervin, adjunktus

Budapesti Gazdasági Egyetem, Pénzügyi és Számviteli Kar, Számvitel
Tanszék

email cím: denich.ervin@uni-bge.hu

Dr. Veress Attila, egyetemi docens

Budapesti Gazdasági Egyetem, Pénzügyi és Számviteli Kar, Számvitel
Tanszék

email cím: veress.attila@uni-bge.hu

Dr. Sisa Krisztina A., főiskolai docens

Budapesti Gazdasági Egyetem, Pénzügyi és Számviteli Kar, Számvitel
Tanszék

email cím: sis.krisztina@uni-bge.hu

DOI: [10.29180/978-615-6886-11-8_6](https://doi.org/10.29180/978-615-6886-11-8_6)

Absztrakt

2024. január 1-től országos szinten bevezetésre került a belföldön forgalomba hozott kötelező visszaváltási díjas termékek visszaváltási rendszere (DRS - Deposit Return System). A kötelező visszaváltási rendszerbe tartozó termékek körét a Kormány 450/2023. (X. 4.) kormányrendelete határozza meg. A rendelet hatálya alá a 0,1–3 literig terjedő ürtartalmú fogyasztói csomagolású fém, műanyag és üveg italcsomagolások tartoznak. A kiterjesztett gyártói felelősség (extended producer responsibility, EPR) egy olyan rendszer, amelyet egyes országokban és régiókban alkalmaznak a hulladékgazdálkodás terén. Az EPR díjat a termékek gyártói vagy importőrei fizetik. Ez a díj arra szolgál, hogy finanszírozza és ösztönözze a termékek újrahasznosítását, kezelését vagy újrafeldolgozását a termék élettartama végén. Cikkünk a visszaváltási díj számviteli elszámolásának összefüggéseire fókuszál a körforgásos gazdaság modelljébe illesztett módon.

1. Bevezetés

A körforgásos gazdaság (circular economy) megközelítése egyre nagyobb jelentőséggel bír a fenntarthatósági törekvések és a hulladékgazdálkodás terén. A modell középpontjában áll a termékek élettartamának meghosszabbítása, az

erőforrások hatékony kihasználása, valamint a hulladék minimalizálása áll, mindezt innovatív üzleti és gazdasági megoldásokon keresztül. (Adami & Schiavon, 2021) A visszaváltási díj, mint a termékek visszagyűjtésének ösztönző eszköze, kulcsszerepet játszik a körforgásos gazdaság megvalósításában. E díj számbavétele nem csupán jogi és pénzügyi szempontokat érint, hanem a vállalatok által alkalmazott számviteli gyakorlatokat is meghatározza. A cikk célja a visszaváltási díj számviteli kezelésének összefüggéseinek feltárása a körforgásos gazdasági modell keretein belül, bemutatva, hogyan segítheti ez a gyakorlat a fenntartható fejlődést, valamint a vállalatok társadalmi felelősségvállalását. Ezen keresztül kívánjuk hangsúlyozni, hogy a hatékony gazdasági modellek és a tudatos pénzügyi menedzsment együtt képesek előmozdítani a környezeti célok elérését. (Georgantzis Garcia és mtsai., 2021)

2. A körforgásos gazdaság modellje

A körforgásos gazdaság (circular economy) modell egy fenntartható gazdasági megközelítést képvisel, amelynek célja az erőforrások hatékonyabb kihasználása és a hulladék csökkentése. A hagyományos lineáris gazdasági modell, amely a „nyersanyag - termelés - használat – hulladék” vonalon működik, helyett, a körforgásos gazdaság hangsúlyozza az anyagok folyamatos újrafelhasználását és regenerálását. (Alhawari és mtsai., 2021)

A körforgásos gazdaság néhány alapelve:

1. **Erőforrások hatékony használata:** A cél a nyersanyagok és energiateljesítmény minimalizálása, miközben maximális értéket teremtünk. Ez magában foglalja az újrafelhasználást, az újrafelhasználást és a termékek élettartamának meghosszabbítását.
2. **Hulladék minimalizálása:** A hulladéktermelés csökkentése érdekében a termékek tervezésénél figyelembe kell venni a könnyű szétszedhetőséget és az újrafelhasználhatóságot. A cél, hogy a hulladékot erőforrássá alakítsuk.
3. **Fenntartható tervezés:** A termékek és szolgáltatások tervezésekor figyelmet kell fordítani a környezeti hatások minimalizálására, valamint anyagok és energia hatékony felhasználására.
4. **Körkörös üzleti modellek:** Olyan üzleti modellek kialakítása, amelyek lehetővé teszik a termékek bérletét, megosztását vagy felújítását, csökkentve ezzel az új termékek előállításának szükségességét.
5. **Társadalmi felelősség:** A körforgásos gazdaság nemcsak környezeti, hanem társadalmi szempontokat is figyelembe vesz, mint például az emberek jólétének növelése és a társadalmi igazságosság.

A körforgásos gazdaság egyre nagyobb hangsúlyt kap világszerte, ahogy a fenntarthatóság és a klímaváltozás elleni küzdelem egyre fontosabbá válik. Az ilyen modellek bevezetése nemcsak a környezet megóvásához járul hozzá,

hanem gazdasági előnyöket is nyújt, például költségmegtakarítást és új üzleti lehetőségeket. (Bihoux, 2020)

1. ábra: A körforgásos gazdaság modellje
Forrás: Európai Parlament Kutatószolgálat

A körforgásos gazdaság meghatározó szerepet játszik a hulladékgazdálkodásban, mivel célja a hulladék termelésének csökkentése és az erőforrások hatékony felhasználása. A körforgásos gazdaság hatását a hulladékgazdálkodásra a következők szerint lehet összefoglalni:

1. **Hulladékmegelőzés:** A körforgásos gazdaság egyik alappillére a hulladékmegelőzés. A tervezés során figyelembe veszik a termékek élettartamát és újrahasználatosságát. Ez magában foglalja olyan termékek gyártását, amelyek könnyen javíthatók, újrahasználatosak vagy újrahasznosíthatók, így csökkentve a végső hulladék mennyiségét.
2. **Újrahasználat:** A körforgásos modell támogatja a termékek újrahasználatát, ami csökkenti a hulladék mennyiségét és lelassítja az erőforrások kimerülését. Például az elhasznált termékek javítása vagy felújítása révén azok új életet nyernek, elkerülve a hulladéklerakóba jutást.
3. **Újrahasznosítás:** A körforgásos gazdaság szorosan kapcsolódik az újrahasznosításhoz, amely lehetővé teszi az anyagok visszanyerését és

azok bevezetését a termelési folyamatokba. Az újrahasznosítás hozzájárul a nyersanyagok iránti kereslet csökkentéséhez és a környezeti hatások mérsékléséhez.

4. **Körkörös üzleti modellek:** Az új üzleti modellek, mint például bérlet, megosztás vagy visszavásárlási rendszerek, lehetővé teszik a termékek folyamatos használatát és újrahasználatát. Ezek a modellek csökkentik az új termékek gyártásának szükségességét, így csökkentik a hulladéktermelést.
5. **Fenntarthatósági szempontok integrálása:** A hulladékgazdálkodás során a körforgásos gazdaság integrálja a fenntarthatósági szempontokat, segítve a települések és közösségek környezeti lábnyomának csökkentését. A körforgásos megoldások ösztönzik a helyi közösségek együttműködését és a környezettudatos magatartást.
6. **Képzés és tudatosság növelése:** A körforgásos gazdaság előmozdítja a társadalmi tudatosság növelését a hulladékgazdálkodásról. Az emberek jobban megértik a hulladéktermelés problémáit, és aktívan részt vesznek a megoldások keresésében, mint például az újrahasználat és az újrahasznosítás. (Böcskei és mts., 2021)

Az Európai Unió fontos szerepet tölt be a környezetvédelem területén. Az Európai Bizottság a „Tematikus stratégia a természeti erőforrások fenntartható használatáról” című közleményét 2005-ben fogalmazta meg, melyben célul tűzte ki többek között a természeti erőforrásokkal való fenntarthatóbb gazdálkodást, a negatív környezeti hatások csökkentését. (Európai Bizottság, 2005). „Az erőforrás-hatékony Európa megvalósításának ütemterve” című dokumentum 2011-ben jelent meg. (Európai Bizottság, 2011). A körforgásos gazdaság fogalma az Európai Bizottság által 2015-ben közzétett „Anyagkörforgás megvalósítása – a körforgásos gazdaságra vonatkozó uniós cselekvési terv” című dokumentumban (Európai Bizottság, 2015) jelent meg először. Az Európai Bizottság 2020 márciusában benyújtott egy cselekvési tervet a körforgásos gazdaság megvalósítására, amely javaslatokat tartalmaz a fenntarthatóbb terméktervezésre és a hulladék csökkentésére és a javításhoz való jogra vonatkozóan. Külön figyelmet fordítanak a legtöbb energiát felhasználó ágazatokra, mint például az elektronika és az IKT, a műanyagok, a textilipar és az építőipar.

A Európai Parlament 2021. februárban megszavazta a körforgásos gazdaság új cselekvési tervét, amely további intézkedéseket vár a karbonsemleges, környezetvédelmi szempontból fenntartható, mérgezésmentes és teljesen körforgásos gazdaság 2050-ig történő megvalósítása érdekében, beleértve az újrafeldolgozás szigorúbb szabályait és az alapanyagok felhasználására és fogyasztására vonatkozó, 2030-ra kötelezően teljesítendő célértékeket.

2022 novemberében az Európai Bizottság új, az egész EU-ra kiterjedő csomagolási szabályokat javasolt. A cél a csomagolási hulladék csökkentése és a csomagolás tervezésének javítása, például egyértelmű címkézéssel az újrafelhasználás és az újrafeldolgozás érdekében; valamint a bioalapú, biológiailag lebomló és komposztálható műanyagokra való áttérésre biztatás. (Európai Bizottság, 2022)

Összességében a körforgásos gazdaság modellje a hulladékgazdálkodás átalakítására törekszik, csökkentve a hulladék mennyiségét és elősegítve az erőforrások fenntarthatóbb kezelését, így hozzájárulva a környezeti fenntarthatósághoz.

3. Visszaváltási díj számviteli kezelése

Egy megfelelően működtetett körforgásos gazdaság megteremtése nemcsak kötelesség, hanem gazdasági lehetőség is az adott ország számára. A cégcsoport stratégiai célja, hogy hulladékgazdálkodási tevékenységeit egységesítse, és hatékonyan hozzájáruljon Magyarország, illetve a régió körforgásos gazdaságának erősítéséhez.

Magyarországon a MOL cégcsoport tagjaként a MOHU-t pontosan erre a célra hozták létre. A MOHU nyerte meg az állami koncessziót a hulladékgazdálkodás hazai egységesítésére és fejlesztésére.

A szabályozás szerint a megjelölt italcsomagolások gyártóinak (kötelező visszaváltási rendszer gyártóknak), **mint csomagolási EPR gyártóknak - egyutas és többutas italcsomagolás esetében is - regisztrálniuk kell a MOHU Partner Portálon.**

A termékregisztráció célja a visszaváltási rendszerben részt vevő palackok adatbázisának létrehozása, a gépi visszaváltás műszaki-informatikai hátterének megalapozása.

Csak azon termékek visszaválthatósága biztosított, amelyeket termékregisztrációra benyújtottak és az auditon megfeleltek. A termékeknek a jogszabályban közzétett jelölési követelményeknek kell megfelelnie.

2024. július 1-től a kötelező visszaváltási rendszerbe tartozó termékek körébe tartozó italok kizárólag elfogadott regisztráció után hozhatók forgalomba.

A gyártók 2024-től DRS szolgáltatási és - 5 évig, a kezdeti beruházások megtérítéseként - csatlakozási díj fizetésre kötelezettek.

A szolgáltatási és csatlakozási díjak mellett a piacra dobott egyutas csomagolásban forgalomba hozott DRS termékek darabszámára vetítve a visszaváltási díjat is be kell fizetni a MOHU számlájára, megképezve ezzel a visszaváltási díj fogyasztói visszatérítésének pufferjét. A gyártó a visszaváltási díjat a tárgyhónapban forgalomba hozott, kötelezően visszaváltási díjas, nem

újrahasználható termék után havonta, a tárgyhónapot követő hónap utolsó napjáig fizeti meg a koncessziós társaság részére.

Visszaváltási díjas termékek csoportosítása

1. Kötelezően visszaváltási díjas, újra használható és önkéntesen visszaváltási díjas termék (a betétdíjat ÁFA terheli – elszámolása a göngyölegek témakör szerint)
2. Kötelezően visszaváltási díjas, NEM újra használható termék (a visszaváltási díj az Áfa tv. hatályán kívüli tétel)

A visszaváltási díjas termékek visszaválthatók automata visszaváltó berendezéssel vagy kézi átvétellel. Az automata a visszaváltási díjat készpénzben közvetlenül kifizetheti, vagy a visszaváltó berendezés az adott visszaváltási helyen levásárolható vagy készpénzre beváltható utalványt állíthat ki.

Milyen termékekre vonatkozik a DRS kötelező visszaváltási rendszer?

A kötelező visszaváltási rendszerbe tartozó termékek:

- a műanyag, fém vagy üveg alapanyagú,
- palack vagy doboz formájú,
- 1 decilitertől - 3 literig terjedő úrtartalmú,
- fogyasztói csomagolású, italtermékek.

A DRS szempontjából az érintett termékkörben két jelentős kivétel van:

- Azon csomagolást tartalmazó termékek, melyekbe tej és tejalapú italtermékek kerültek.
- Ha a termékek forgalma egy tárgyéven belüli nem éri el az 5 000 darabot, akkor nincs DRS kötelezettség. Csak az 5 000 darabot meghaladó mennyiség esetén lesz DRS kötelezett egy termék.

Emellett a szabályozás nem vonatkozik a speciális formájú és méretű, ezért automatával vissza nem váltható üvegekre.

Kötelező vagy önkéntes visszaváltási kategória

- A kötelező visszaváltási díjas termékkategória mellett a szabályozás ismeri az önkéntes visszaváltási díjas termék forgalmazásának lehetőségét is! Ez alapján egy termék gyártója a választása szerint az általa alkalmazott – egyébként nem kötelező visszaváltású – csomagolásra is kérheti alkalmazni a rendszert, megfelelő feltételek teljesítése esetén.

Az egyszer használatos és az újrahasználható termékek is DRS kötelezettek

- Fontos az is, hogy a szabályozás egyaránt vonatkozik a fenti termékkörökön belül az egyszer használatos (pld. fémpalack) vagy

újrahasználható (üveg) italcsomagolásokra is! Azzal a különbséggel, hogy az egyszer használatos termék esetében 50 Ft a visszaváltási díj, amíg az újrahasználhatóak esetében a termék gyártója határozza meg a díjat.

Kötelezően visszaváltási díjas, újrahasználható és önkéntesen visszaváltási díjas termék esetén

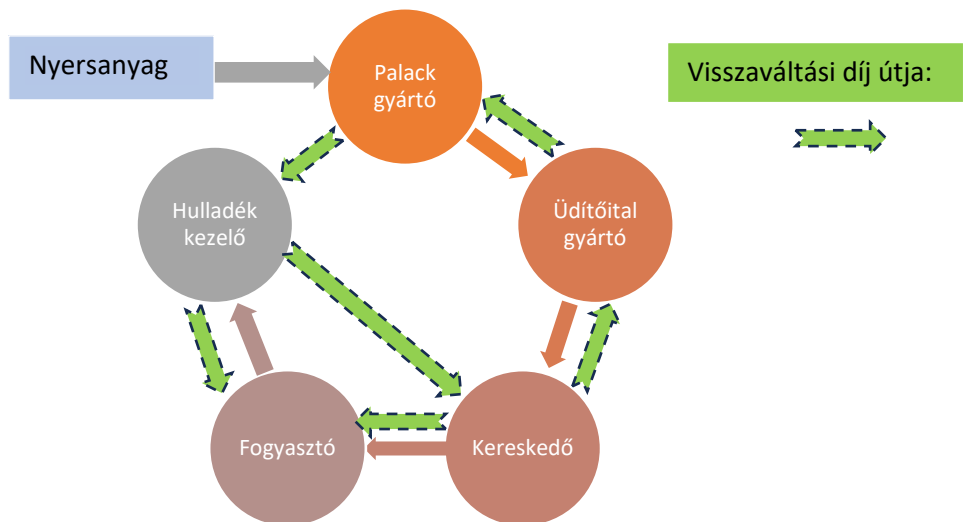
- **Értékesítéskor:** egyszerűsített számlát vagy nyugtát kell kiállítani, amin **az értékesített termék göngyölege után felszámított külön díjat (betétdíjat) az értékesített termék áfakulcsával megegyező adómértékkel, külön tételként kell szerepeltetni.**
- **Visszaváltáskor:**
- *visszaváltás kézi átvétellel:* a visszaváltási díj kifizetéséhez göngyölegjegyet (speciális visszarubizonylatot) kell kiállítani, amin **a visszaváltott göngyöleg után visszatérített külön díjat (betétdíjat) az értékesítéskor alkalmazott áfakulccsal megegyező adómértékkel kell szerepeltetni.**
- *visszaváltás automata visszaváltó berendezéssel:* ha az automata a visszaváltási díjat nem közvetlenül téríti vissza, akkor levásárolható vagy készpénzre beváltható többcélú utalványt:
  - a többcélú utalvány beváltásakor – vagyis a termékértékesítés, szolgáltatásnyújtás ellenértékeként, részellenértékeként való elfogadásakor – az utalvány összegét egyéb fizetőeszközként kell rögzíteni az értékesítésről kiállított bizonylaton.
  - az utalvány készpénzre váltásakor fizetőeszköz-cserére vonatkozó pénzmozgásbizonylatot kell kiállítani.

Kötelezően visszaváltási díjas, nem újrahasználható termék esetén

- **Értékesítéskor:** ha az italterméket kötelezően visszaváltási díjas, **nem újrahasználható** csomagolásban (göngyölegben) értékesítik, akkor a pénztárgéppel kiállított egyszerűsített számlán, illetve nyugtán
- **az italtermék göngyölegét külön tételként, visszaváltási díjon kell szerepeltetni, és**
- ezt a tételt az „E” jelű áfagyűjtőhöz tartozó forgalmi gyűjtőben – **mint az Áfa tv. hatályán kívüli tételt – kell rögzíteni, mert nem számít ellenértékes ügyletnek az Áfa tv szerint.**
- **Visszaváltáskor:**
- *visszaváltás kézi átvétellel:*
  - ha a kötelezően visszaváltási díjas, nem újrahasználható terméket ugyanazon a helyen váltják vissza, ahol a visszaváltási díját a pénztárgép pénztároló eszközéből kifizetik, akkor göngyölegjegy kiállítására kerülhet sor, amin a visszaváltott göngyöleg után visszatérített visszaváltási díjat az „E” jelű áfagyűjtőhöz tartozó

forgalmi gyűjtőbe kell rögzíteni (**Áfa tv. hatályán kívüli tételként**),

- ha a kötelezően visszaváltási díjas, nem újrahasználható terméket nem azon a helyen váltják vissza, ahol a visszaváltási díját a pénztárgép pénztároló eszközéből kifizetik, akkor a visszaváltási díj kifizetéséről pénzmozgásbizonylatot kell kiállítani, egyéb kifizetési jogcím megjelölésével.
- *visszaváltás automata visszaváltó berendezéssel*: ha a visszaváltáskor az automata többcélú utalványt, illetve készpénzre beváltható utalványt ad, akkor:
  - a többcélú utalvány beváltásakor – vagyis a termékértékesítés, szolgáltatásnyújtás ellenértékeként, részellenértékeként való elfogadásakor – az utalvány összegét egyéb fizetőeszközként kell rögzíteni az értékesítésről kiállított bizonylaton,
  - az utalvány készpénzre váltásakor fizetőeszköz-cserére vonatkozó pénzmozgásbizonylatot kell kiállítani.

2. ábra: A visszaváltási díj útja

Forrás: Saját szerkesztés

Számviteli elszámolás

A visszaváltási díj köteles csomagolást gyártó vállalkozásnál:

Kiszámlázott visszaváltási díj (külön tétel a kimenő számlán, ÁFA ezt nem terheli, csak a terméket):

T 311. Vevők – K 911. Ért. nettó árbevétel

Visszaváltási díj elszámolása a koncessziós társaság felé:

T 86. Egyéb ráf. – K 479. Egyéb rövid. lej. köt.

A visszaváltási díj köteles csomagolást felhasználó gyártó cégnél:

Bejövő számla alapján a visszaváltási díj – része a vásárolt csomagolóanyag bekerülési értékének! (külön tétel a bejövő számlán, ÁFA ezt nem terheli, csak a terméket):

T 211. Anyagok – K 454. Szállítók

A visszaváltási díj köteles csomagolás felhasználása a gyártás során:

T 511. Anyagköltség – K 211. Anyagok

A késztermék értékesítése során a kimenő számlában szereplő visszaváltási díj : (külön tétel a kimenő számlán, ÁFA ezt nem terheli, csak a terméket):

T 311. Vevők – K 911. Ért. nettó árbevétel

A visszaváltási díj köteles csomagolásban lévő árukészlettel kereskedő cégnél:

Bejövő számla alapján a visszaváltási díj – része a vásárolt árukészlet bekerülési értékének! (külön tétel a bejövő számlán, ÁFA ezt nem terheli, csak a terméket):

T 261. Áruk – K 454. Szállítók

Az árukészlet értékesítése során a kimenő számlában szereplő visszaváltási díj: (külön tétel a kimenő számlán, ÁFA ezt nem terheli, csak a terméket):

T 381. Pénztár – K 911. Ért. nettó árbevétel

A fogyasztó (magánszemély) által visszaváltott visszaváltási díj köteles csomagolás elszámolása a kereskedőnél:

T 368. Egyéb köv. a koncessziós társasággal szemben - K 381. Pénztár

Kereskedő visszakapja az összeget a koncessziós társaságtól:

T 384. Elszámolási betét – K 368. Egyéb köv. a koncessziós társasággal szemben

A vállalkozás végső fogyasztó elszámolása

Bejövő számla alapján a visszaváltási díj – része a vásárolt anyagkészlet bekerülési értékének! (külön tétel a bejövő számlán, ÁFA ezt nem terheli, csak a terméket):

T 211. Anyagok – K 381. Pénztár

visszaváltási díj elszámolása a visszaváltáskor

T 381. Pénztár – K 511. Anyagköltség

Az Szt. 73. § (2) bekezdés f) pontja szerint az értékesítés nettó árbevételét csökkentő tételként kell elszámolni az újrahasználható termék és az önkéntes visszaváltási díjas termék után a helyesbítő számviteli bizonylatban rögzített, visszafizetett visszaváltási díj összegét (a helyesbítés a visszafizetés időpontjára vonatkozik).”

Az Szt. 78. § (5) bekezdése szerint Az eladott áruk beszerzési értéke az üzleti évben – általában – változatlan formában eladott anyagok, áruk bekerülési (értékvesztéssel csökkentett, az értékvesztés visszaírt összegével növelt bekerülési) értékét foglalja magában. Az eladott áruk beszerzési értékét növelő tételként kell kimutatni az értékesített betétdíjas göngyölegek bekerülési értékét, míg az eladott áruk beszerzési értékét csökkenteni kell a visszavett betétdíjas göngyölegek bekerülési értékével. Az eladott áruk beszerzési értékét növelő tételként kell kimutatni a visszaváltási díjas termékek bekerülési értékének részét képező visszaváltási díjat, míg az eladott áruk beszerzési értékét csökkenteni kell a visszakapott visszaváltási díj összegével.”

Az Szt. 81. § (2) bekezdés r) pontja alapján az egyéb ráfordítások között kell elszámolni a vállalkozó által – a nem újrahasználatos termék után – a koncessziós társaságnak fizetett (fizetendő) kötelező visszaváltási díj összegét.

4. Következtetések

Cikkünk a kötelező visszaváltási díjas termékek visszaváltási rendszerének (DRS) számviteli kezelését vizsgálja a körforgásos gazdaság modellje szempontjából. 2024. január 1-jétől Magyarországon bevezetésre került a DRS, amely a 0,1–3 liter űrtartalmú fém, műanyag és üveg italcsomagolásokat érinti. A körforgásos gazdaság célja az erőforrások hatékony kihasználása és a hulladék minimalizálása, amelyhez a visszaváltási díj mint ösztönző eszköz hozzájárulhat. A cikkben bemutatjuk a körforgásos gazdaság főbb alapelveit, mint az erőforrások hatékony használata, hulladék minimalizálása, fenntartható tervezés és társadalmi felelősségvállalás. A visszaváltási díj számviteli kezelése során kiemelésre kerültek a gyártók kötelezettségeit, mint például a termékregisztráció és a DRS szolgáltatási díjak megfizetése, illetve az elszámolás számviteli törvény szerinti szabályai. A hatékony gazdasági modellek és a tudatos pénzügyi menedzsment elősegíthetik a fenntartható fejlődést és a környezeti célok elérését.

Irodalomjegyzék

- Adami, L., & Schiavon, M. (2021). From Circular Economy to Circular Ecology: A Review on the Solution of Environmental Problems through Circular Waste Management Approaches. *Sustainability*, 13(2), 925. <https://doi.org/10.3390/su13020925>
- Alhawari, O., Awan, U., Bhutta, M. K. S., & Ülkü, M. A. (2021). Insights from Circular Economy Literature: A Review of Extant Definitions and Unravelling Paths to Future Research. *Sustainability*, 13(2), 859. <https://doi.org/10.3390/su13020859>

- Bihouix, P. (2020). *The age of low tech: Towards a technologically sustainable civilization* (C. McMahon, Ford.). Bristol University Press.
- Dr. Habil. Böcskei Elvira (PhD) Dr. Surman Vivien (PhD) Dr. Habil. Vértesy László (2021) *Körforgásos gazdaság és hulladékgazdálkodás pénzügyi aspektusai* MNB-BME Együtműködés 2020/2021 Zöld Pénzügyek, Zöld Gazdaság Műhely https://mnbprogram.bme.hu/wp-content/uploads/2021/09/2_2_3_Tanulmany_Korforgasos_gazdasag_es_hulladegkazdalkodas.pdf (letöltve: 2024.18.17.)
- Európai Bizottság (2005): A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak, Tematikus stratégia a természeti erőforrások fenntartható használatáról, Brüsszel, 2005.12.21., COM (2005) 670 final
- Európai Bizottság (2011): A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak, Az erőforrás-hatékony Európa megvalósításának ütemterve, Brüsszel, 2011.09.20., COM (2011) 571 final
- Európai Bizottság (2015): A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak, Az anyagkörforgás megvalósítása – a körforgásos gazdaságra vonatkozó uniós cselekvési terv, Brüsszel, 2015.12.02., COM (2015) 614 final
- Európai Bizottság (2020): A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak, A tisztább és versenyképesebb Európát szolgáló, körforgásos gazdaságra vonatkozó új cselekvési terv, Brüsszel, 2020.3.11. COM (2020) 98 final
- Európai Bizottság: (2022) *Európai zöld megállapodás: A pazarló csomagolás megszüntetése, az újrahaználát és újrafeldolgozás ösztönzése*, Brüsszel, 2022.11.30.
https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/hu/ip_22_7155?fbclid=IwAR17DTjpv2Z22Wf8tQ73xYvoQ7yjuvXVeT8kZhrYDEri9eMkrz4XJrS-eAA (letöltve: 2024. 07.21.)
- Georgantzis Garcia, D., Kipnis, E., Vasileiou, E., & Solomon, A. (2021). Consumption in the Circular Economy: Learning from Our Mistakes. *Sustainability*, 13(2), 601. <https://doi.org/10.3390/su13020601>
- 80/2023. (III. 14.) Korm. rendelet a kiterjesztett gyártói felelősségi rendszer működésének részletes szabályairól
2000. évi C. törvény a számvitelről
2007. évi CXXVII. törvény az általános forgalmi adóról